

U S N E S E N Í

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců JUDr. Jany Kubenové a Mgr. Petra Šebka v právní věci žalobce **Bc. L. J.**, bytem B., L. 30, proti žalovaným: **1. Jihomoravskému kraji**, se sídlem Brno, Žerotínovo nám. 3/5, **2. Městskému státnímu zastupitelství v Brně**, se sídlem Brno, Polní 994/41, o žalobě na ochranu proti nečinnosti,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e o d m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem označeným jako „Žádost o vydání opatření pro nečinnost kompetentních orgánů“ se žalobce u Krajského soudu v Brně domáhal toho, aby soud vydal opatření proti nečinnosti a odvolal Mgr. I. S. z postu ředitelky školy „Klasické a španělské gymnázium, Brno-Bystrc“, dále aby soud nařídil zahájení trestního řízení proti Mgr. I. S. a aby vydal rozsudek o neplatnosti výpovědi z pracovního poměru, kterou žalobce od ředitelky školy obdržel. Žalobce v návrhu, v němž se odvolával na § 79 a § 80 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“), uvedl, že se na prvního žalovaného obrátil se žádostí o odvolání Mgr. I. S. z místa ředitelky školy a u druhého žalovaného na ředitelku školy podal trestní oznámení.

Soud žalobci následně sdělil, že jím podaný návrh neodpovídá § 79 a § 81 s. ř. s., a poučil jej o znění uvedených ustanovení a o tom, že se žalobou na ochranu před nečinností správního orgánu může k soudu obrátit toliko ten, kdo vyčerpал řádné opravné prostředky, které procesní předpis před správním orgánem (zpravidla zákon č. 500/2004 Sb., správní řád) k ochraně před nečinností umožňuje, a může se domáhat jen toho, aby soud uložil konkrétnímu správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení. Soud proto žalobce vyzval, aby upravil návrh výroku rozsudku obsažený v jeho návrhu, a to tak, že uvede, který správní orgán (nebo správní orgány) a v jakých věcech mají vydat rozhodnutí či osvědčení.

Žalobce k výzvě soudu předložil podání, v němž uvádí, že mu první žalovaný sdělil, že neshledává důvody pro odvolání ředitelky školy, což žalobce považuje „za nepřijatelné“. Žalobce rovněž nesouhlasí s tím, že druhý žalovaný ani po dvou měsících nezahájil trestní stíhání ředitelky školy, přestože se dopustila celé řady trestných činů. Závěrem žalobce uvedl, že požaduje, aby soud uložil prvnímu žalovanému povinnost odvolat ředitelku školy Mgr. I. S., dále povinnost okamžitě zrušit její pracovní poměr a povinnost uhradit žalobci náhradu škody podle § 265 a násl. zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce. Ve vztahu ke druhému žalovanému se žalobce domáhal toho, aby mu soud uložil povinnost změny dohlížejího státního zástupce, povinnost zahájit trestní řízení podle § 158 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., trestního řádu, povinnost „rychleji“ vyrozumět žalobce o opatřeních podle § 158 odst. 2 trestního řádu a povinnost poskytnout znalecký posudek na žalobce z oboru psychiatrie a psychologie.

Zdejší soud se však žalobou, jak jí žalobce formuloval a následně doplnil, nemohl zabývat věcně, ale musel ji odmítnout.

Žalobce se žalobou na ochranu proti nečinnosti podle hlavy druhé, dílu druhého s. ř. s. domáhá toho, aby zdejší soud uložil prvnímu žalovanému povinnost odvolat ředitelku školy a druhému žalovanému, aby na základě žalobcem podaného trestního oznámení zahájil trestní řízení.

Podle § 79 odst. 1 s.ř.s. ten, kdo bezvýsledně vyčerpал prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, se může žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. To neplatí, spojuje-li zvláštní zákon s nečinností správního orgánu fikci, že bylo vydáno rozhodnutí o určitém obsahu, nebo jiný právní důsledek.

Podle § 80 odst. 1 s. ř. s. lze žalobu podat nejpozději do jednoho roku ode dne, kdy ve věci, v níž se žalobce domáhá ochrany, marně proběhla lhůta stanovená zvláštním zákonem pro vydání rozhodnutí nebo osvědčení, a není-li taková lhůta stanovena, ode dne, kdy byl žalobcem vůči správnímu orgánu nebo správním orgánem proti žalobci učiněn poslední úkon.

Ze shora uvedeného vyplývá, že s.ř.s. spojuje možnost soudní ochrany před nečinností správního orgánu se splněním následujících podmínek: předně musí mít správní orgán povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení, kromě toho musí mít žalobce vyčerpány všechny jiné v úvahu přicházející prostředky ochrany proti nečinnosti, jež jsou mu procesním předpisem platným pro správní řízení před správním orgánem garantovány, a konečně žaloba musí být podána ve stanovené lhůtě. Tyto podmínky musí být splněny kumulativně.

První z procesních podmínek nezbytných k přiznání soudní ochrany před nečinností je tedy existence zákonem stanovené povinnosti správního orgánu vydat ve věci rozhodnutí (a to rozhodnutí meritorní povahy), případně osvědčení. Musí jít

o situaci, kdy správnímu orgánu je procesní normou uloženo rozhodnout ve věci, tedy ukončit probíhající správní řízení rozhodnutím meritorní povahy, avšak správní orgán na takovou povinnost nereflektuje. Obdobně je tomu v případě osvědčení.

Základní podmínka existence povinnosti vydat rozhodnutí ve věci, jímž se končí řízení před správním orgánem, je nutně spojena s existencí takového správního řízení, tj. se stavem, kdy takové správní řízení bylo zahájeno, nikoli však ještě skončeno. To jednoznačně potvrdil i Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 22. 8. 2007, č. j. 5 Ans 8/2006 – 161, dostupném na www.nssoud.cz, kde uvedl, že „...soud může správnímu orgánu uložit, aby vydal rozhodnutí ve věci samé, což ... předpokládá, že řízení již bylo zahájeno, avšak v důsledku nečinnosti správního orgánu nepokračuje k vydání rozhodnutí“.

Správním řízením je přitom toliko řízení ve smyslu § 9 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, tj. postup správního orgánu, jehož účelem je vydání rozhodnutí, jímž se v určité věci zakládají, mění nebo ruší práva anebo povinnosti jmenovitě určené osoby nebo jímž se v určité věci prohlašuje, že taková osoba práva nebo povinnosti má anebo nemá.

Okamžik zahájení správního řízení je v případě návrhových řízení spojen s doručením žádosti účastníka řízení věcně a místně příslušnému správnímu orgánu (§ 44 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád), není-li tato otázka o jednotlivé typy správních řízení upravena odlišně, aniž by byl dán správnímu orgánu prostor k jakékoli odborné úvaze ohledně zahájení řízení. Nejde-li naopak o správní řízení návrhové, pak je otázka zahájení správního řízení (§ 46 odst. 1 správního řádu) odvislá od výsledku předchozí odborné úvahy správního orgánu zaměřené na to, zda jsou důvody k zahájení správního řízení či nikoli. V posléze uvedeném případě je to tedy toliko správní orgán příslušný ve věci rozhodnout, kterému na základě jeho hodnocení výsledku sledovaného stavu věci přísluší učinit závěr, zda vůbec bude správní řízení zahajovat.

V daném případě se však žalobce vydání meritorního rozhodnutí v zahájeném správním řízení nedomáhal.

Pokud jde o žalobcovu žádost adresovanou prvému žalovanému, v níž požaduje odvolání Mgr. I. S. z postu ředitelky školy, nejednalo se o návrh na zahájení správního řízení ve smyslu § 9 správního řádu. Odvolávání a jmenování ředitelů škol je uskutečňováno v souladu se zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce, nikoli v rámci správního řízení. Zdejší soud tedy nemůže prvému žalovanému uložit, aby vydal rozhodnutí o žalobcově žádosti (tím méně, aby ředitelku školy odvolal a zrušil jí pracovní poměr), neboť žalobcovu žádost nebyla návrhem na zahájení správního řízení. Prvý žalovaný tedy o případném odvolání ředitelky školy nerozhoduje v režimu správního řádu, ale v režimu zákoníku práce.

Obdobně je tomu i ve vztahu k žalobcovým požadavkům, které se týkaly druhého žalovaného. Ani trestní oznámení, které žalobce podal, totiž není návrhem na

zahájení správního řízení ve smyslu § 9 správního řádu a zdejší soud tak nemůže druhému žalovanému uložit povinnost vydat jakékoli rozhodnutí. Trestní oznámení a úkony orgánů činných v trestním řízení na ně navazující jsou činěny podle zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, a nikoli podle správního řádu. Zdejší soud přitom není oprávněn jakkoli zasahovat do prověřování trestního oznámení, ani nařizovat zahájení trestního řízení, případně ukládat povinnost rychlejšího vyrozumění ve smyslu § 158 odst. 2 trestního řádu. Rovněž není oprávněn ukládat povinnost nechat vyhotovit znalecký posudek v rámci postupu orgánů činných v trestním řízení. Zdejší soud je v souladu s § 79 s. ř. s. toliko oprávněn uložit nečinnému správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. Tak tomu ale v daném případě nebylo.

Soud tedy dospívá k závěru, že v právě projednávané věci není splněna jedna ze zákonem obligatorně vyžadovaných procesních podmínek pro meritorní projednání žalobcova návrhu (tj. povinnost žalovaného vydat meritorní rozhodnutí v existujícím správním řízení).

Podle § 46 odst. 1 písm. a) s.ř.s. nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže o téže věci již rozhodl, nebo o téže věci již řízení u soudu probíhá nebo nejsou-li splněny jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný, nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn, a nelze proto v řízení pokračovat. V projednávané věci nejsou splněny všechny procesní podmínky, které s.ř.s. pro meritorní projednání žaloby vyžaduje. Jde o takový nedostatek podmínky řízení, který je nedostatkem neodstranitelným. Proto soudu nezbylo, než žalobu v této části odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. a) s.ř.s.

Ani v případě posledního požadavku nemohl soud žalobci vyhovět. Pokud se žalobce domáhá toho, aby zdejší soud vydal rozsudek o neplatnosti jeho výpovědi z pracovního poměru, nejedná se o věc, kterou by soud mohl posuzovat věcně. Otázka platnosti či neplatnosti výpovědi z pracovního poměru podle zákoníku práce totiž nepatří mezi věci, které by mohl správní soud přezkoumávat. Jak stanoví § 2 s. ř. s., ve správním soudnictví poskytují správní soudy ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob způsobem stanoveným tímto zákonem a za podmínek stanovených tímto nebo zvláštním zákonem a rozhodují v dalších věcech, v nichž tak stanoví s. ř. s. Podle § 4 s. ř. s. rozhodují soudy ve správním soudnictví o a) žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, b) ochraně proti nečinnosti správního orgánu, c) ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu, d) kompetenčních žalobách, e) ve věcech volebních a ve věcech místního a krajského referenda, f) ve věcech politických stran a politických hnutí, g) o zrušení opatření obecné povahy nebo jeho částí pro rozpor se zákonem.

Podle § 46 odst. 2 s. ř. s. soud návrh odmítne také tehdy, domáhá-li se navrhovatel rozhodnutí ve sporu nebo v jiné právní věci, o které má jednat a rozhodnout soud v občanském soudním řízení, anebo domáhá-li se návrhem

přezkoumání rozhodnutí, jímž správní orgán rozhodl v mezích své zákonné pravomoci v soukromoprávní věci. V usnesení o odmítnutí návrhu musí být navrhovatel poučen o tom, že do jednoho měsíce od právní moci usnesení může podat žalobu a ke kterému věcně příslušnému soudu.

Pokud se tedy žalobce domáhá vyslovení neplatnosti výpovědi z pracovního poměru, jedná se o věc, o níž má rozhodovat soud v občanském soudním řízení a nikoli soud ve správním soudnictví. Otázka trvání žalobcova pracovního poměru je totiž otázkou soukromoprávní - jedná se o pracovněprávní úkon podle zákoníku práce. Soulad takového úkonu se zákonem je oprávněn posoudit toliko příslušný okresní soud (Městský soud v Brně) v řízení podle zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád.

To samé je pak třeba uvést i ve vztahu k požadavku žalobce na náhradu škody podle § 265 a násl. zákoníku práce. I tato otázka spadá do pravomoci soudů v občanském soudním řízení a zdejší správní soud tak není příslušný v této věci rozhodovat.

Z uvedených důvodů není dána pravomoc správních soudů k přezkumu zákonnosti žalobcovy výpovědi a k rozhodnutí o požadavku žalobce na náhradu škody podle zákoníku práce, a proto byla žaloba v této části odmítnuta podle § 46 odst. 2 s.ř.s.

V této souvislosti zdejšímu soudu nezbylo, než žalobce podle § 46 odst. 2 s.ř.s. rovněž níže poučit o jeho možnosti podat žalobu k příslušnému okresnímu soudu.

O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta.

P o u č e n í :

Ve vztahu k vyslovení neplatnosti výpovědi z pracovního poměru a k požadavku na náhradu škody může žalobce do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení podat žalobu podle zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, k příslušnému okresnímu soudu.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Podání kasační stížnosti nestaví lhůtu pro podání žaloby.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li

poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 13. 8. 2013

David Raus
předseda senátu

⋮